

Mše svaté během Vinobraní**Ve čtvrtek 13. září**

Svátek Povýšení sv. kříže.
Mše sv. v 7.30 v kostele
sv. Ludmily.

V pátek 14. a sobotu 15. září

nebudou mše sv. v Mělníku
a také večerní mše sv. v kostele
sv. Václava ve Vysoké.

Neděle 16. září

8.00 - kostel kapucínů - (nám. Míru)

**Poutní mše sv ke cti
sv. Ludmily.**

11.00 - kostel Narození Panny
Marie v Záběří

Začíná školní rok!

Prosíme, aby se do konce září
přihlásily na faře děti, které mají
zájem o výuku náboženství.

První organizační setkání
pro děti a rodiče ve středu 19. září
od 13.00 do 15.00 hodin.

**KOSTEL SV. JANA
NEPOMUCKÉHO
ŠEMANOVICE**

23.09. - neděle v 15.00
(slavnost zjevení Panny Marie
v La Salette)

**V pátek 28. září
Slavnost s. Václava**

Mše sv. v 9.00 v kostele
sv. Petra a Pavla

Mělník Pšovka Záběří Vysoká Šemanovice Medonosy

Svátek sv. archandělů Michaela, Gabriela a Rafaela

Svátek tří archandělů, který se slaví dne 29. září, oslavuje anděly jako prostředníky mezi tajemným a vše převyšujícím Bohem na jedné straně a lidskými dějinami a lidskými životy na straně druhé. Díky andělům můžeme vidět a vnímat spásnou přítomnost věčného a nekonečného Boha mezi námi. Kdo jsou Svatí archandělé?

Michael

S Michaelem, jehož jméno je v hebrejštině přímo vyznáním víry („Kdo je jako Bůh?“), se setkáváme především v Knize proroka Daniela. V této knize čteme, že nakonec „povstane Míkael, velký ochránce, a bude stát při synech tvého lidu“. Tento slavnostní titul, souvisí s představou o nebeském soudním dvoře, který Boha obklopuje. Zasedají v něm andělé různého stupně a různé důstojnosti. Tuto židovskou tradici přejalo i křesťanství, neboť i ono hovoří o „andělských kúrech“. Michael, jak Kniha proroka Daniela několikrát připomíná, je „jeden z prvních andělských knížat“. Když prorok hovoří o těchto nadpřirozených bytostech, chce tím zdůraznit, že dějiny nejsou pouze v rukou pozemských vládců a neřídí se pouze jejich záměry, ale že dějinám vládne ještě jiná síla a jiný záměr, který chce Bůh uvádět do života právě prostřednictvím svých poslů – andělů.

Jako ochránce Božího lidu bojuje Michael i s úhlavním nepřítelem věřících – satanem, a právě v této podobě se s ním setkáváme ve 12. kapitole Zjevení svatého apoštola Jana. Zde vede lýtý boj s rudým drakem, jenž symbolizuje utlačovatelskou moc. Michael v tomto boji hájí ženu a jejího právě narozeného syna, kteří představují Boží lid a církve, v níž je Kristus neustále přítomen (pozdější tradice bude v ženě spatřovat Ježíšovu matku Marii). V knize Zjevení se říká: „Tehdy nastal na nebi boj: Michael a jeho andělé se dali do boje s drakem; drak a jeho andělé se postavili proti nim, ale neobstáli a přišli o svoje místo na nebi. Velký drak – starý had, nazývaný ďábel a satan, svůdce celé země – byl svržen na zem a jeho andělé byli svrženi s ním.“ (Zj 12,7–9) Michael je zde tedy vylíčen jako bojovník dobra, který přichází bránit spravedlivé a vyráží do boje proti utlačovatelským silám zla, jež se zahnížily ve světových říších a rozpoutávají války.

Gabriel

S archandělem Gabrielem (hebrejsky „muž Boží“, a tedy „silný muž“) se setkáváme nejprve v Knize proroka Daniela a hned je zřejmé, jaké je jeho hlavní poslání – je to anděl, který vykládá zvláštní a nesnadno srozumitelná vidění. V Novém zákoně se ukazuje jako zvěstovatel příchodu Mesiáše. Nejprve se při obětování v jeruzalémském chrámu zjevuje otci Jana Křtitele Zachariášovi a potom Marii v jejím domě v Nazaretě. Slova, jimiž se anděl obrací k budoucí Kristově matce, se netýkají jen příslibu, že se jí narodí syn, jako tomu bylo u Zachariáše, ale už naznačují, jak přelomovou osobností Ježíš bude: „Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida. (...) Dítě bude nazváno svaté, Syn Boží.“ Gabriel je tedy zvěstovatel mesiášských časů a ohlašovatelem ústřední události dějin spásy.

Rafael

Třetím archandělem, který se připomíná o svátku 29.9., je Rafael, s nímž se setkáváme pouze v biblické knize Tobiáš. Jeho jméno v hebrejštině znamená „Bůh uzdravuje“ a přesně odpovídá andělově úloze v tomto poutavém vyprávění. Rafael říká: „Já jsem Rafael, jeden ze sedmi andělů, kteří jsou připraveni, aby vcházeli před Hospodinovu slávu.“

Je zřejmé, že poslání, s nimiž k lidem přicházejí Michael a Gabriel, mají oficiální podobu a týkají se dějin a celých národů, zatímco Rafael vystupuje jako anděl provázející člověka všedním životem, který na sebe bere lidskou podobu, aby nám byl co nejbližší a mohl nás vést životem jako opravdový „anděl strážný“. Je to přítel, jenž radí a povzbuzuje, je to viditelná přítomnost neviditelného Boha, nesmírně milujícího své tvory. V Bibli se Rafael objevuje jen v knize Tobiáš, ale zmínky o něm nacházíme i v různých apokryfech. Pro svou moc uzdravovat je vzýván jako divotvůrce a jako patron všech, kdo se starají o nemocné.

Římskokatolická farnost Proboštství Mělník

Na Vyhliďce 18, 276 01 Mělník, mobil: 731 518 750

Spravujeme též farnosti: Mělník - Pšovka, Záběří, Vysoká, Šemanovice, Medonosy.
Duchovní správu zabezpečují Misionáři Matky Boží z La Saletty: P. Jacek Zyzak, MS; P. Mirosław Materko, MS
Více o nás a o naší farnosti: www.farnostmelnik.cz

Na Vaše příspěvky do tohoto zpravodaje se těšíme na adrese: farnostmelnik@seznam.cz.
Můžete je také osobně předat duchovním správcům.

Sv. LUDMILA

FARNÍ ZPRAVODAJ
ZÁŘÍ 2018

Kříž na prsou Panny Marie v La Salette

Ze svědectví pasáček se dozvídáme, že Kříž, „třpytící se jako zlato“, visel na hrudi Nejsvětější Panny. A co více, Kristus na něm byl živý. Na ramenech tohoto kříže bylo umístěno nářadí umučení Páně – na jedné straně kladivo a na druhé kleště.

Zjevení Matky Boží na La Salette odpovídají slova Písňe písní: „Voničkou myrhy je pro mne můj milý, spočívá na mých prsou.“ (1,13) Podle vysvětlení a nauky Řehoře z Nyssy, je tímto milým, přirovnaným k voničce myrhy, ukřižovaný Ježíš Kristus. Kolik krásných myšlenek je v tomto přirovnání! Ježíš, Spasitel všeho, Ježíš, vonička myrhy, spočívá na srdci Marie, aby je provoněl. Maria si tiskne tuto kytičku na své srdce, aby je ještě více posvětila. S Ježíšem je nerozděleně spojená, a proto se Panna Maria v Lasaletském zjevení ukazuje s Ukřižovaným na prsou. Kříž je pro ní nejuctyhodnější cenností. Je znakem Mariina vítězství. Skrze kříž svého syna porazila nepřítele spásy – satana. Může nás napadnout, proč se zjevila s Ježíšem jen na Lasaletské hoře. V jiných zjeveních, pokud se zjevuje s Ježíšem, je Ježíš dítětem na jejích rukou. Je v tom opravdu něco neobvyklého. Kristus, vyzařující ve středu její postavy, je znamením, že se nachází v centru jejího života. Důvodem Mariiny ztrápené postavy a slz je Ježíš, trpící naší vinou.

Měli bychom se zamyslet, co pro nás znamená kříž. Jaké je naše svědectví o kříži Ježíše Krista – o tom kříži, se kterým se zjevila nejsvětější Matka na La Salette.

Kříž je znakem křesťanů. To není jen vnější úkaz, ale je to souhrn vyznávané víry. Kříž, který před nás staví křesťanství, je znamením utrpení a znakem spásy. Ježíš na kříži za nás zemřel. Skrze kříž nám otevřel cestu do nebe. Skrze kříž dosáhl svého vzkříšení. Křesťanství přijímá kříž vážně. Hlásá, že utrpení, sebezápor a oběť mají svůj smysl.

Kříž není jen symbol, je to skutečnost křesťanského života. Ježíš nás učí: „Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, nes každého dne svůj kříž a následuj mne.“ (Lk 9,23)

Vzít kříž není snadné. Avšak kříž, který je nesen za Kristem,

s Kristem, podle vzoru Krista vede k vítězství. Z Kristova kříže vyzařuje světlo, které osvětluje náš život. Je to světlo, které je pramenem křesťanské naděje na vzkříšení a věčný život s Kristem.

Na začátku našeho rozjímání o kříži na prsou Nejsvětější Panny jsme řekli, že se liší od těch, které vidíme na stěnách našich domů nebo u cest, ale jeho význam pro naši víru je stejný.

Kříž z La Salette má na svém příčném rameni umístěno náradí umučení Páně. Na jedné straně kleště, na druhé kladivo. Kladivo, kleště a kříž jsou pro nás znamením naší spoluúčasti na utrpení Ježíše. Zamysleme se nad tím, co pro nás toto náradí znamená. Každý z nás si může vybrat kleště, které symbolizují obrácení, nebo kladivo, které symbolizuje hřích. Maria nám na La Salette připomíná, skrze náradí umučení svého Syna, povinnost odříkání – křížování svého těla. Tuto povinnost má každý z nás. Křesťan je druhý Kristus, a Kristus je muž bolesti. Proto o sobě sv. Pavel v listu Galatanům říká: „Já však se za nic nechci chlubit ničím, leč křížem našeho Pána Ježíše Krista, jímž je pro mne svět ukřížován a já pro svět.“ (Gal 6,14)

Měl bych přijmout kříž, jeho znamení a jeho příkazy. Jestliže žiji naukou kříže, svědčím o něm. Maria připomíná právě skrze symboliku náradí umučení Páně, abychom vydávali svědectví o kříži. Maria nám chce skrze kladivo připomenout, čím je hřích a čím je náš nemravný život. Chce nám říci, že každý náš hřích je novým křížováním jejího Syna.

Kleště nás vybízí, abychom ze svých srdcí odstranili hříšné závislosti a sklony. Máme si do našeho života a do srdce hluboce vrýt svaté a neporušitelné zásady křesťanského života. I když na nás budou padat během našeho života těžké rány kladiva v podobě rozmanitých zkoušek a neštěstí, Maria z La Salette nám bude vzorem a pomocí v jejich snášení.

Pokud se chceme stát opravdovými údy Kristova těla, měli bychom žít umučení našeho Pána, Ježíše Krista. K tomuto nám pomáhá plná účast na Eucharistii, která je památkou na Ježíšovu oběť kříže. Stejně jako jsme za života spojeni s utrpením Ježíše a Marie, tak budeme mít účast na jejich věčném štěstí.

Povýšení svatého Kříže

Uprostřed září slavíme památku Povýšení svatého Kříže. Až donedávna byl tento druhý svátek připomínající význam nástroje Kristova utrpení. První svátek pod názvem Nalezení sv. Kříže (3. května) byl však zrušen reformou kalendáře Jana XIII. Historie obou svátků je spleť a už proto zajímavá. Zářijový svátek není nic jiného než připomínka posvěcení Konstantinových staveb na Golgotě, se kterou byla spojena i vzpomínka na nález Kristova kříže, připisovaný legendami aktivitě sv. Heleny, Konstantinovy matky. Byl to tedy původně místní svátek jeruzalémský, ke kterému se scházelo velké množství poutníků. Brzy jej převzala i jiná místa křesťanského Východu, především ta, která měla relikvie Kristova kříže, Cařihrad a Apamea. Brzy se svátek stává příležitostí, aby se celý křesťanský Východ v ten den zamyslel nad vítězstvím kříže a poklonil se tomuto symbolu Kristovy oběti. V obou kavkazských církvích se tento svátek (přenesený u Arménů na nejbližší neděli po 14. září) stal jednou z největších slavností církevního roku, z důvodů, které je dost těžko vysvětlit.

Při vpádu Chosroa II. do východořímské říše padl r. 614 i Jeruzalém, posvátná místa byla popleněna a relikvie Kristova kříže byla odvezena do Persie. R. 621 se sice Herakliovi podařilo Peršany zatlačit, ale teprve, když byl Chosroes r. 628 svržen s trůnu a zabit, nabídl jeho nástupce Byzanci mír a současně ji vrátil tuto relikvii. Sám Heraklius nesl kříže z Tiberiady až do Jeruzaléma a zde jej asi 3. května odevzdal patriarchovi Zachariášovi. Je zajímavé, že zatímco křesťanský Východ neoslavil tuto událost zvláštním svátkem, (až na připomínku obnovení chrámu Anastase

v předvečer svátku Povýšení sv. Kříže), na Západě je už od 7. stol. tento svátek dosvědčen i s oním nesprávným označením „Nalezení“. A zase naopak, zářijový svátek byl Západem převzat až asi o sto let později, ba někde (např. v Miláně) byl zaveden až v 11. stol.

Úcta sv. kříže vůbec pak nepochybně souvisí s úctou oné hmotné památky Kristova umučení. Po celý středověk se každý větší chrám, každý panovník snaží získat třeba jen nepatrnou část této relikvie a uvádí ji pak v těsnou souvislost s nadpřirozeným posvěcením své moci. Odtud částečky sv. kříže v korunovačních insigniích, v speciálních relikviářích používaných při korunovacích, ba i v panovnických mečích. Kříž je tu viditelným znamením a zárukou legality Bohem posvěcené moci. Táž myšlenka se v jiné podobě objevuje ve Východořímské říši, kde hymnika svátku několikrát zdůrazňuje spojitost mezi mocí a silou kříže a mocí panovníkovou. Obojí vychází zcela důsledně z legendy o Konstantinově snu, v němž se mu dostalo příslibu: „V tomto znamení zvítězíš!“ a ze skutečnosti, že pod labary, nesoucimi znamení kříže, dosáhl vítězství nad Maxentiem na Milvijském mostě. Odtud vyvěrají i nejstarší formy kříže: nenesou obraz Ukřížovaného, jejich tvar je stylizovaný a jejich plocha je pokryta drahokamy a jinými ozdobami. Tak vzniká „crux lemmata“, zároveň i jako napodobení kříže, který na Golgotě vztyčil Konstantin (jeho podobu vidí někteří badatelé v mosaice v S. Pudentiana v Římě) a po obnově svatyně znovu císař Heraklius.

To je jen jeden pohled na znamení spásy a myslím, že bychom byli smutni, kdyby to byl v dějinách křesťanské zbožnosti pohled jediný. Ale daleko starší je ono chápání kříže, kterému učil sv. Pavel Korinfany: Slovo o kříži je pošetilostí pro ty, kdo hynou. Pro ty však, kdo docházejí spásy, to je pro nás, je mocí Boží.“ (1 K 1,18)

Kříž tedy není jen znamením (nebo jen utvrzením) moci, nebo snad dokonce jen světské moci, ale současně i pohoršením v očích moudrých tohoto světa. „Pohoršením totiž je slovo o kříži pro ty, kteří je nepřijímají ve víře a nemyslí na Boží dobrotu a všemohoucnost, ale snaží se proniknout lidským přirozeným myšlením věci božské,“ praví sv. Jan z Damašku o těch, kteří zapomínají, že pochopit a uchopit moc kříže lze jedině tehdy, když projdeme branou ponížení a pokory kříže. „A tento kříž byl dán jako znamení na naše čela, neboť jím se lišíme my věřící od nevěřících a podle něho se poznáváme. On je zbraní a štítem proti nepříteli,“ praví rovněž sv. Jan Damašský.

Ale v dějinách křesťanství je další pohled na Kristův kříž. Nacházíme jej v Rivorto, v opuštěné chýši, kde sedí na zemi František se svými prvními druhy a tiše rozjímají před prostým holým křížem, který visí na zdi. Je to vědomý a bouřlivý návrat k bláznovství kříže, jak o tom mluvil sv. Pavel, bláznovství, které vede k pochopení lásky Kristovy, k prožití jeho utrpení, které Kristus vzal na sebe pro nás. V tomto návratu je vlastně imanentní protest proti celé duchovní epoše symbolizované „crux gemata“. Na něco podobného jistě sv. František nemyslel, ale že tento protest v křesťanství vrcholného středověku se navenek uplatnil, dokazuje to, že asi o půl století před tím zakazuje sv. Bernard cisterciákům, aby měli v kostelích vůbec nějaký kovový kříž, smějí mít u oltáře jen kříž namalovaný na dřevě. Jinou tvář tohoto protestu nacházíme v legendárním vyprávění z františkánské rodiny, které vyobrazil v plnosti své spirituální a přitom tvrdé řeči F. Zurbarán. Sv. Tomáš přichází na návštěvu k sv. Bonaventurovi a přeje si vidět jeho knihovnu. Bonaventura jej vede k polici, odhrne záclonu a užaslý Tomáš vidí jen krucifix. Nic víc. Ten je Bonaventurovi pramenem vši moudrosti, neboť na něm pro člověka skonala ten, který je Moudrostí boží.

Nic tak neukazuje cestu kupředu, jako pohled zpět. Tento pohled je totiž nutně syntetizující, jím obsáhneme, jakoby teleobjektivem, všechny dílčí pohledy minulosti naráz, a z něho pak vybudováváme svůj pohled, nový a důstojný naší generace. A tak je tomu i v této kapitole křesťanské zbožnosti. Jedno je však jisté: Začít musíme vždy u sv. Pavla, s jeho pravidlem (jak to sám nazývá), že svou slávu nebudeme hledat „v ničem jiném, než v kříži Pána našeho Ježíše Krista“ (Ga 6,14). A aby na to nezapomněli nejen Galatští, ale i my, připsal to Pavel ve svém listu vlastnoručně a velkými písmeny (Ga 6,11).

V září uctíme svatou Ludmilu, první českou světici

Svatá Ludmila je první česká žena známá jménem, první pokřtěná panovnice, zakladatelka Přemyslovské dynastie, babička a vychovatelka sv. Václava a první česká světice. Zavražděna byla v noci z 15. na 16. září na hradišti Tetín v roce 921 na příkaz své snachy Drahomíry.

Svátek svaté Ludmily proto připadá na 16. září a na mnoha místech po České republice se konají poutě k uctění této významné světice. Mnoho poutníků se tak v září

vydá na některou svatoludmilskou pouť. Tradičně se pouť koná například na Pražském hradě, na Mělníce (odkud podle legend Ludmila pocházela), na Levém Hradci (kde s knížetem Bořivojem založila první kostel v Čechách) a také na Tetíně. Právě letošní pouť na Tetíně bude výjimečná, neboť Svatovítská kapitula na slavnost zapůjčí jednu z nejvýznamnějších relikvií svatovítského pokladu – lebku svaté Ludmily. Poutníci budou mít možnost uctít lebku v barokním kostele svaté Ludmily 22. září.

Svatou Ludmilu dnes vnímáme jako matku a patronku českého národa, v roce 2021 si budeme připomínat 1100 let od jejího zavraždění. Právě z tohoto důvodu vznikl na začátku roku 2016 spolek Svatá Ludmila 1100 let. Založení iniciovala obec Tetín a zakládajícími členy se staly farnosti Beroun a Roztoky a města Roztoky a Mělník – místa, která jsou historicky spjata s působením kněžny Ludmily.

Posláním spolku a stejnojmenného projektu Svatá Ludmila 1100 let je péče o odkaz svaté Ludmily v ohledech jeho uchovávání, šíření a prezentování široké veřejnosti, tak aby v roce 2021 došlo k důstojnému uctění její mučednické smrti. Vyvrcholením celého výročí by se měla stát svatoludmilská národní ekumenická pouť na Tetín v září 2021.

Svatá Ludmila 1100 let, z. s

Pozvánka na ODVAHU K ŽIVOTU

Každého, kdo se neostýchá upozornit na hodnotu lidského života, možnosti pomoci nečekaně těhotným a podpořit veřejnost k přemýšlení a k přijímání i nečekaně početých dětí, srdečně zveme do průvodu s transparenty a rozdáváním letáků.

Demonstrace „Odvahu k životu“ se na Mělníku koná každou poslední sobotu v měsíci od 10 do 11 hod. **Trasa:** Pražská brána – nám. Míru – nám. Karla VI. Nejbližší termín: **29. září, 27. října.**

Kontakt: Marie Snopková, tel.: 732846273.

Kéž nemusí být tolika dětem odpírán život a tolik matek a rodin nést hluboké zranění.

